

Фрагменти первого системного посткризового дослідження найголовніших факторів, які впливають на добробут сучасних українців (інноваційний потенціал, економічний розвиток, освіта, охорона здоров'я, довкілля, громадська безпека), проведеного Міжнародним центром порівняльних досліджень (Київ). Матеріали дають змогу освітянам порівняти показники освіти в регіонах України.

Фрагменты первого системного посткризисного исследования наиловнейших факторов, которые влияют на благосостояние современных украинцев (инновационный потенциал, экономическое развитие, образование, охрана здоровья, окружающая среда, общественная безопасность), проведенного Международным центром сравнительных исследований (Киев). Материалы дают возможность педагогам сравнивать показатели образования в регионах Украины.

Fragments of the first systematic post-crisis study of the most important factors that affect the welfare of Ukrainian people (innovation potential, economic development, education, health, environment, public safety), conducted by the International Centre of Comparative Studies (Kyiv). It allow educators to compare education over Ukraine regions.

ПОЛТАВЩИНА – 12-Й РЕГІОН УКРАЇНИ ЗА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ

Рейтинг "Якість життя в регіонах України: посткризовий зір" уклав Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД) – провідний український незалежний аналітичний центр.

Фахівці Центру відзначають у преамбулі свого дослідження: "Людей, насамперед, цікавлять речі, які безпосередньо впливають на їхнє життя: можливість знайти роботу або відкрити свій бізнес,скористатися послугами гарного лікаря, дихати чистим повітрям. Вони об'єднуються у поняття якості життя". Тому дослідження містить компоненти:

1. Добробут (Інноваційний потенціал та Економічний розвиток: рівень ВВП на особу, рівень безробіття, кількість користувачів Інтернету, осіб із науковими ступенями).

3. Освіта (середній бал ЗНО, рівень охоплення дітей дошкільними закладами, частка іноземних студентів, частка робочої сили з вищою освітою).

4. Охорона здоров'я (тривалість життя, стан здоров'я, захворюваність на туберкульоз та ВІЛ/СНІД, кількість лікарів на тис. населення, спосіб життя).

5. Суспільство (громадська безпека, суспільна нерівність).

6. Довкілля (обсяг викидів, якість повітря, якість води).

Найкращий показник Полтавщини – це Рівень добробуту: п'яте місце після Києва, Харківської, Одеської областей і Севастополя. Показник Полтавщини "Користувачі Інтернету на тис. населення" оцінений 3-ма балами (по Україні – від 2 до 5 балів). Україна за часткою Інтернет-користувачів дещо випереджає Польщу, але їх розподіл між регіонами дуже нерівномірний: Київ –

на рівні Нідерландів, Рівненська область – на рівні Афганістану.

У верхній частині таблиці Полтавська область за показниками Охорони здоров'я (дев'яте місце). Індекс охорони здоров'я у 2010 році несуттєво впав порівняно з 2009 роком.

У середній та нижній частині списку за показниками Стану суспільства – чотирнадцяте місце та Освіти – шістнадцяте місце. Індекс освіти на Полтавщині у 2010 році погіршився із 3, 5 до 3, 0 порівняно із 2009 р. Показник, за яким ми "пасемо задніх", це Стан екології – 20 місце, Полтавщина – восьма з кінця.

За результатами дослідження фахівці МЦПД об'єднали області за трьома моделями розвитку: модель сталого розвитку (реалізована лідерами рейтингу: Києвом, Севастополем та Харківською областю), модель інтенсивного розвитку, модель екстенсивного розвитку.

Полтавщина потрапила в коло регіонів, де реалізується модель інтенсивного розвитку (ця модель характеризується відносно високим рівнем добробуту та освіти населення за проблемного стану суспільства, довкілля та охорони здоров'я. Локомотивом економічного розвитку є видобувна та важка промисловість, що характерно для індустріальних суспільств. Ця модель може бути ефективною для досягнення високої динаміки економічного зростання, але не спроможна забезпечити стабільний розвиток).

Тому Полтавщині є куди рухатися.

З результатами досліджень можна ознайомитися на сайті МЦПД http://www.icps.com.ua/key_issues/socio_economy/6531.html

Підготувала О. В. Стоцька

ПОКАЗНИКИ ОСВІТИ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Регіон	Середній бал зовнішнього оцінювання	Частка іноземних студентів (% студентів)	Частка робочої сили з вищою освітою (% робочої сили)	Рівень охоплення дошкільними навчальними закладами (% дітей дошкільного віку)	Середній бал
Севастополь	5	5	5	5	5,0
Київ	5	4	5	5	4,8
Харківська	2	5	5	4	4,0
Одеська	3	5	3	4	3,8
Дніпропетровська	3	3	4	5	3,8
Тернопільська	4	3	4	3	3,5
Вінницька	3	4	3	4	3,5
Івано-Франківська	5	2	5	2	3,5
АР Крим	2	5	3	4	3,5
Черкаська	4	2	3	5	3,5
Запорізька	3	3	3	5	3,5
Донецька	3	3	3	5	3,5
Львівська	5	2	4	2	3,3
Луганська	2	4	3	4	3,3
Волинська	4	2	3	3	3,0
Полтавська	2	3	3	4	3,0
Рівненська	5	2	3	2	3,0
Сумська	2	2	3	5	3,0
Київська	3	2	2	5	3,0
Кіровоградська	2	3	3	4	3,0
Миколаївська	3	2	3	4	3,0
Хмельницька	2	2	2	5	2,8
Чернігівська	3	2	2	4	2,8
Херсонська	2	2	3	4	2,8
Чернівецька	2	2	3	3	2,5
Закарпатська	2	2	3	3	2,5
Житомирська	2	2	2	3	2,3

- **Київ та Севастополь** значно випереджують решту регіонів України за рівнем освіти, оскільки єдині демонструють високі результати як за рівнем охоплення населення освітою, так і за її якістю.
- **Харківська, Одеська та Дніпропетровська** - найбільш освічені області України, мають низькі результати за середнім балом зовнішнього оцінювання.
- **Західні області** демонструють переважно вищі результати за середнім балом зовнішнього оцінювання, але традиційно мають нижчий результат охоплення дітей дошкільними навчальними закладами.
- **АР Крим, Одеська та Харківська області** мають найвищу частку іноземних студентів, що зумовлено зв'язками, збереженими з радянських часів. Частка іноземних студентів в регіонах України не перевищує 3 %. Це вказує на низьку конкурентоспроможність української освіти у світі.
- **Робоча сила із вищою освітою** розподілена між регіонами відносно рівномірно: її частка варіюється від 59 % у Севастополі до 46 % у Київській області.

ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЗА ЙОГО СФЕРАМИ

Регіони	Добробут	Освіта	Охорона здоров'я	Суспільство	Довкілля	Якість життя
Київ	4,6	4,8	4,6	3,8	4,5	4,4
Харківська	4,1	4,0	3,9	3,8	5,0	4,2
Севастополь	3,6	5,0	3,8	3,3	4,8	4,1
Тернопільська	2,4	3,5	4,5	4,5	5,0	4,0
Львівська	3,1	3,3	4,1	4,5	4,8	4,0
Чернівецька	2,7	2,5	4,8	4,5	5,0	3,9
Вінницька	2,4	3,5	4,3	4,5	4,8	3,9
Івано-Франківська	2,3	3,5	4,6	4,8	4,0	3,8
Одеська	3,7	3,8	3,1	3,8	4,8	3,8
Волинська	2,4	3,0	4,1	4,5	5,0	3,8
Закарпатська	3,0	2,5	3,8	4,5	5,0	3,8
Полтавська	3,6	3,0	3,9	3,8	4,5	3,7
Рівненська	2,7	3,0	3,5	4,3	5,0	3,7
Черкаська	2,4	3,5	3,5	4,0	5,0	3,7
АР Крим	3,3	3,5	3,5	3,5	4,5	3,7
Хмельницька	2,7	2,8	3,3	4,3	5,0	3,6
Сумська	3,1	3,0	3,5	3,8	4,5	3,6
Київська	2,9	3,0	3,6	3,3	4,8	3,5
Кіровоградська	3,0	3,0	2,9	3,5	5,0	3,5
Житомирська	2,7	2,3	3,5	3,8	5,0	3,4
Чернігівська	2,7	2,8	2,9	3,8	5,0	3,4
Запорізька	3,6	3,5	3,5	3,5	3,0	3,4
Миколаївська	3,6	3,0	2,9	3,3	4,3	3,4
Херсонська	2,6	2,8	2,6	3,3	5,0	3,2
Луганська	2,9	3,3	2,9	3,0	3,5	3,1
Донецька	3,4	3,5	2,8	3,0	2,5	3,0
Дніпро-петровська	3,4	3,8	2,5	2,8	2,5	3,0

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ (ЗА МІСЦЯМИ У РЕЙТИНГАХ)

Місце	Рейтинг
69 місце із 169 країн	Рейтинг рівня людського розвитку 2010 року ООН
69 місце із 192 країн разом з ПАР, Домініканською республікою, Мороко, Намібією, Ботсваною, Тринідад і Тобаго та Тунісом	Рейтинг якості життя 2011 року International Living
69 місце із 110 країн	Рейтинг рівня добробуту 2010 року Legatum Institute
53 місце із 63 країн	Рейтинг якості життя 2009 року МЦПД

Джерело: http://www.icps.com.ua/key_issues/socio_economy/6531.html

Бібліографічний опис цієї статті:

Стоцька О. В. Полтавщина – 12-й регіон України за якістю життя / О. В. Стоцька // Постметодика. – 2011. – № 4(101). – С. 59–61.